

در حالی که روابط نزدیک روسیه و ایران چیز جدیدی نیست، زمان ملاقات پوتین با پزشکیان توجه ها را جلب کرد؛ تنها ۱۰ روز پس از شلیک ۱۸۰ موشک بالستیک به اسرائیل در ۱ اکبر و در حالی که ایران برای واکنش احتمالی آماده می شود. در پی گسترش همکاری نظامی تهران و مسکو در سال های اخیر، ایران به فناوری های نظامی پیشرفته روسیه چشم دوخته است. براساس شایعات، جنگنده های سوخو- ۳۵ و سامانه های پدافند هوایی اس- ۴۰۰ در صدر فهرست ایران قرار دارند. با توجه به افول شدید روابط روسیه و اسرائیل از زمان حمله فوریه ۲۰۲۲ به اوکراین، مسکو ممکن است این فناوری ها را در اختیار ایران قرار دهد و به طور مخفیانه از متحدان غیر دولتی تهران حمایت کند. روسیه همچنین ممکن است امیدوار باشد که تشدید درگیری در منطقه بتواند توجه غرب را از اوکراین منحرف کند. با این وجود، روسیه نیز دلایلی برای محتاط بودن دارد. روسیه، متحد بنشار اسد، رئیس جمهور سوریه نمی خواهد شاهد تخریب شبکه دارایی های نظامی ایران در سوریه، یا سرایت جنگ منطقه ای به پادشاهی های خلیج فارس باشد. این بدان معناست که روسیه به احتمال زیاد هر وقت که صلاح بداند به ایران کمک خواهد کرد و در عین حال همچنان خود را به عنوان صدایی برای مهار تنش نشان خواهد داد.

انتقال فناوری نظامی به ایران

از زمان تشدید همکاری ایران و روسیه در زمینه پهپادها در پاییز سال ۲۰۲۲، یک توافق ضمنی به این شرکت دامن زد. از آنجا که نیروی هوایی ایران همچنان به تجهیزات متعلق به قبل از انقلاب ۱۳۵۷ متکی و با کمبود قطعات یدکی مواجه است، تهران امیدوار است که این همکاری نظامی به آن کمک کند تا به جت های سوخو- ۳۵ دست یابد. امیدهای ایران برای دستیابی به سوخو- ۳۵ به دلیل تأخیر روسیه در تحویل پیچیده شده است. در نوامبر ۲۰۲۳، سرتپ مهدی فرحی، معاون وزیر دفاع ایران اعلام کرد که برنامه های خرید جت های سوخو- ۳۵، بالگرد های تهاجمی Mi- ۲۸ و جت های پاک- ۱۴۰ نهایی شده است. اعلامیه فرحی در تهران موجب خوش بینی شد، زیرا طبق گزارش ها، ایران هزینه جت های سوخو- ۳۵ را در اواخر دوره ریاست جمهوری حسن روحانی به طور کامل پرداخت کرده است. رسانه های روسی جس می زدند که انتقال جت سوخو- ۳۵ سکوی پرشی برای صادرات نهایی جت های نسل جدید سوخو- ۵۷ به ایران باشد. به رغم انتظارات زیاد، تحویل جت های سوخو ۳۵ روسیه به ایران محقق نشد. یکی از رسانه های دلیل این تأخیر را نیاز فوری روسیه به انتقال جت های سوخو- ۲۵ خط مقدم اوکراین دانست. مارک کاتز، استاد بازنشسته دانشگاه جورج میسون، اختلالات در تحویل را به عدم تمایل روسیه به تحریک عربستان سعودی و امارات متحده عربی مرتبط دانست. اگرچه روسیه در ژوئن ۲۰۱۹ اعلام کرد که مایل به فروش اس- ۴۰۰ به ایران است، اما این صادرات نیز محقق نشده است. تمرکز ایران بر تولید داخلی مشابه اس- ۴۰۰ روسیه، مانند باور- ۳۷۲، و بی میلی روسیه به انتقال اس- ۴۰۰ توسط ایران به سوریه برای استفاده علیه اسرائیل، این صادرات را به تأخیر انداخت اما تهدیدهای اخیر فوریت این انتقال را بیشتر کرد. باید دید که آیا گزارش هایی مبنی بر ارسال اس- ۴۰۰ و متخصصان فنی روسیه در ماه اوت به ایران منجر به پیشرفت ملموسی شده است یا خیر.

نگاه روسیه به درگیری منطقه ای

در طول مارییچ اخیر درگیری ها، کرملین تلاش های اسرائیل برای شکست محور مقاومت و راگزی بیهوده توصیف کرده است. بیانیه ۹ اکتبر وزارت خارجه روسیه گفت حملات اسرائیل زنجیره فرماندهی حزب... را نابود نکرده است. سرگئی مارکوف، مشاور سابق کرملین، رگبار موشکی ایران علیه اسرائیل را یک انتقام «اولیه» توصیف کرد و نسبت به حملات تلافی جویناه بسیار جدی تر ایران هشدار داد. مارکوف همچنین ابراز خوش بینی کرد که ایالات متحده بتواند رژیم صهیونیستی را کنترل کند. روسیه احساسات معشوشی در مورد منطقه ای شدن درگیری ها دارد. روسلان سلیمانوف، کارشناس سیاست خارجی روسیه در خاورمیانه، به درستی استدلال می کند که روسیه معتقد است که حمایت غرب از اسرائیل، منابع آن ها را از اوکراین منحرف می کند. این دیدگاه توسط کارشناسان برجسته دفاعی روسیه مانند الکساندر کوتس بیان شده و ممکن است مسکو را تشویق کند تا محموله های تسلیحاتی را برای گروه های متحد ایران فراهم کند. از سوی دیگر، روسیه در مارییچ تنش کنترل نشده در خاورمیانه خطرناک می بیند. رژیم صهیونیستی از زانو به گذشته تاکنون حمله های متعددی به سوریه انجام داده است و در مواردی به زیرساخت های سوریه لطمه وارد کرده است. رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه خواستار واکنش هماهنگ روسیه، ایران و ترکیه علیه حملات این رژیم به سوریه شده است. اما مشخص نیست که آیا روسیه می تواند منابع نظامی خود را از اوکراین منحرف کند یا خیر.

فریدون مجلسی در گفت وگو با «آرمان ملی»:

بدون عضویت در FATF

نمی توانیم از بریکس بهره ببریم

تحریم ها موجب عدم انتفاع ایران از مزیت های

بریکس است

تحریم های آمریکا و اروپا باعث حرکت کشورها به

سمت پیمان های جدید پولی است

قواعد مالی جدیدی را متفک از قواعد بین المللی بر پایه دلار ایجاد کنند تا بدون محدودیت بتوانند با یکدیگر تبادلات تجاری دو جانبه داشته باشند. اکنون اما کشورهای جهان در اندیشه تبادلات تجاری جدید فارغ از سیستم مالی جهانی به رهبری آمریکا هستند و این بار بعد از سال هادر بریکس اقدامی عملی در ارتباط با آن انجام داده اند. هند، چین، روسیه، برزیل و ایران در تلاشند با پیمان نامه مالی مستقل از غرب از قدرت دلار کم کنند. فریدون مجلسی تحلیلگر مسائل بین الملل معتقد است کشورها به علت محدودیت های ایجاد شده توسط غربی های این سمت حرکت کرده اند. آرمان ملی با این تحلیلگر مسائل بین الملل گفت وگو کرده که در ادامه می خوانید.

دلار و یورو کنار گذاشته نمی شود، موضوع این است که بریکس به عنوان رقیب دیگری وارد مبادلات اقتصادی جهانی می شود و با توجه به تعداد و کشورهای مهمی که عضو آن هستند، به تدریج قدرت آن بیشتر و اثر آن در آینده روشن تر خواهد شد

سهمی از این سید را داشتند تا زمانی که مبادله ای انجام می دهند افزایش یاکاهش آن پول تاثیر در ارزش آن نداشته باشد چون هر کشوری درصدی از پول های خود را در آن سهم کرده بود لذا نوسانات پولی اثری در مبادلات تجاری نداشت. بعدها که اتحادیه اروپا جانشین اتحادیه اقتصادی اروپا شد همان پول که از روز اول معادل یک دلار گرفته شده بود، تبدیل به یورو شد و هر کدام از کشورها پول ملی داشتند اما زمانی که یورو را قبول کردند یک واحد پول به نام یورو را رسمی کردند.

همین مورد باعث شده است که سایر کشورها نیز به سمت ایجاد پیمان نامه های پولی مشترک حرکت کنند؟ به تدریج برخی کشورهای دیگر که اقتصاد آنها اعتبار پیدا کرد، به فکر افتادند، چرا که هم جهانیان و خود چین دریافت که اکنون بزرگ ترین قدرت اقتصادی و بازرگانی جهان هستند و هیچ کشوری از منظر بازرگانی به چین نمی رسد. هند به سرعت راه چین را می پیماید و در حال تبدیل شدن به قدرت بازرگانی و صنعتی جهان است. برزیل همین طور، روسیه باقوه قدرتمندترین کشور جهان از نظر منابع است و اگر حاکمان آن توجه می کردند می توانستند نقشه راه دقیقی برای توسعه و صنعتی شدن طراحی کنند،

امروز روسیه یکی از سه کشور اول اقتصادی در جهان بود. در نهایت این کشورها بریکس را به وجود آوردند. در واقع آنها از ۲۰ سال قبل شروع کردند تا مبادلات خود را با پول های خود انجام دهند، چرا که آنقدر اعتبار داشتند که با واحد پول خود مبادله کنند. از روسیه خرید کنند با روبل، از چین با یوان از هند با روپیه.

اکنون خبرهایی در مورد واحد پول مشترک شنیده می شود این مورد چقدر جدی است؟

زمانی که این کشورها با بلنگی رسیدند و با ارزهای خود به مبادله پرداختند به سمت یک واحد محاسبه مشترک و نه پول مشترک حرکت کنند و این واحد را حتی به جای واحد پول خود تعیین کنند که موجب افزایش اعتبار آن باشد و کشورها به بزرگی اقتصاد خود بخشی از این واحد اقتصادی را تشکیل دهند. منظور این نیست که تجار باید از آن پول طراحی شده در حیب و حساب بانکی داشته باشند، در واقع به معنای واحد محاسبه است. هم اکنون مبادلات ایران و چین تقریباً اینگونه است. در ایران از دلار برای واحد محاسبه استفاده می شود از چین کالایی خریداری می شود که به ایران آورده شود. فروشنده اعلام می کند که قیمت کالا

پیوست. ضرب و شتم و دستگیری در همه چند دهه اخیر نشان داده است که هیچ اثر ایجابی نداشته است و مشخصاً در مورد گشت ارشادها دیدیم که چه پیامدهای سنگینی داشت. وی افزود: دولت باید به دقت قانون اخیر حجاب و عفاف را بررسی کند و در خواست اصلاح هرکجا از آنکه متضمن خشونت بود را بدهد. در کنار نفی همه جانبه خشونت، اما باید بگویم که در موضوع حجاب دچار یک برزخ شده ایم؛ به نحوی که از یک سو گشت های ارشاد جمع شده اند و حتماً امر خوبی است اما از آن سو مسأله حجاب بهاشده است و باید فکری درباره اش کرد. به نظرم محدودیت ها و محرومیت های اجتماعی جواب می دهد. آبتی تصریح کرد: وقتی به خودروهایی که سرنشینان آن بی حجاب بودند تذکر داده شد یا خودرو توقیف شد، دیدیم که رانندگان و مالکان خودرو خودشان سعی می کردند در ماشینشان حجاب رعایت شود و کمتر می بینیم که در خودروها فردی بی حجاب باشد و بیشتر بی جابایی ها از سوی پیاده هاست.

یک فعال سیاسی اصلاح طلب، در خصوص قانون عفاف و حجاب اظهار داشت: همه مسئولان باید بدانند که استفاده از خشونت وقوای قهریه برای گسترش امر حجاب به هیچ وجه درست نیست و بلکه نتیجه ضد می دهد. اما استفاده از روش هایی برای ایجاد محدودیت و محرمیت اجتماعی در مواجهه با کسانی که قانون را اجرا نمی کنند، می تواند مؤثر باشد؛ خواه در حوزه حجاب باشد یا خطاهای رانندگی یا موارد دیگر. به نظر می رسد که سواستفاده از خشونت در ابتدا تذکرات ارشادی و در صورت تکرار مجدد محدودیت ها و محرومیت های می تواند باعث رعایت حجاب شود. مهدی آبتی گفت: بر اساس قانون حجاب و عفاف عمده مواجهه با کسانی که حجاب را رعایت نمی کنند، جرایم اقتصادی، خب این شرایط هم ضد خشونت است و هم می تواند امر بی جابایی را کاهش دهد. حتماً استفاده از خشونت هم با موازین اخلاقی مغایر است و هم نتیجه عکس می دهد و هم آنکه خسارت های سنگینی به بار می آورد مانند آنچه بر دختران این سرزمین به وقوع

مهدی آبتی:

محدودیت های اجتماعی در موضوع حجاب جواب می دهد

یازگیری چین در حاشیه خلیج فارس

پالس یکن به اعراب برگسل های انرژی

برخی ناظران معتقدند، قبل از حمله حماس به اسرائیل به نظر می رسد که روابط تجاری اسرائیل و چین، به ویژه در بخش هایی مانند فناوری در حال رشد بود. اکنون، موضع گیری های چین در مورد جنگ، راهبرد این رژیم را تا حدودی دچار آشفتگی کرده و رویکرد خاورمیانه ای گسترده تر چین را با حقایق آشکار درباره رقابت های قدیمی و درونی در منطقه مواجه می کند. طی چند سال گذشته، با حداقل ۱۷ اکتبر ۲۰۲۳، چین تلاش کرد تا تعادلی دقیق و محتاطانه بین قدرت های رقیب در منطقه برقرار کند. سیاست چین برای خاورمیانه و در واقع غرب آسیا، چند لایه، تا حدودی دوقطبی و پیچیده بوده، اما حفظ آن در دراز مدت آسان نبود.

بازی با کارت اقتصاد

از آنجا که روابط یکن و تل اوپو نا آرام است، نیاز چین به حفظ روابط خود با سعودی ها، اماراتی ها و قطری ها حیاتی تر می شود. سرمایه گذاری های چین در کشورهایی مانند عربستان سعودی، امارات و قطر در تضاد با سرمایه گذاری محدود در ایران در تضاد قرار می گیرد. بر اساس گزارش موسسه امریکن اینترپرایز، سرمایه گذاری چین در عربستان سعودی در طرح های ساخت و ساز در سال های ۲۰۲۱-۲۰۲۴ بالغ بر ۴۲.۰۸ میلیارد دلار بوده است. گروه رودیوم سرمایه گذاری مستقیم خارجی چین در عربستان سعودی را ۴۱.۷۳۸ میلیون دلار برای مدت مشابه تخمین می زند. این گروه همچنین تخمین زده که میزان سرمایه گذاری چین در امارات بین سال های ۲۰۲۱-۲۰۲۴، ۵.۲ میلیارد دلار بوده است. در حالی که برآوردهای این گروه نشان می دهد که به میزان ۲۶.۳ میلیارد دلار سرمایه گذاری تنها در ساخت و ساز انجام شده است. در ارتباط با قطر نیز تخمین زده شده که سرمایه گذاری در این کشور بین سال های ۲۰۲۱-۲۴، به میزان ۲۰.۲ میلیارد دلار بوده است. فعالیت های مرتبط با تجارت و سرمایه گذاری بین کشورهای شورای همکاری خلیج فارس به سرعت در حال افزایش است. دیدارهای متعددی بین وزرای بازرگانی دو طرف، علاوه بر شرکت در نمایشگاه های تجاری صورت گرفته و اخیراً چندین توافقنامه نیز امضا شده است. در ماه سپتامبر، آرامکو عربستان قرارداد هایی را با شرکت پتروشیمی رونگ شنگ چین و گروه هنگلی برای سرمایه گذاری مشترک و سرمایه گذاری در عربستان سعودی و چین امضا کرد. در بیانیه مطبوعاتی آرامکو آمده است: «توافق ها در باب حمایت از آرامکو، امنیت و توسعه بلندمدت انرژی چین را تقویت و همزمان مشارکت چین در رشد اقتصادی عربستان سعودی را افزایش و همکاری در توسعه فناوری جدید را تقویت می کند. آرامکو همچنین قراردادی پنج ساله با گروه مصالح ساختمانی چین برای راه اندازی تأسیسات تولید مخازن ذخیره هیدروژن، مصالح ساختمانی کم کربن، راه حل های ذخیره انرژی و بره های توربین بادی در عربستان سعودی امضا کرد. این توافق ها به عربستان سعودی مجوز تعریف صندوق های قابل معامله در بورس را که سهام های فهرست شده در هنگ کنگ را دنبال می کنند، داده است. همان طور که سرمایه گذاران اتحادیه اروپا به سرمایه گذاری های خود در چین نگاه می کنند، سرمایه شورای همکاری خلیج فارس برای یکن اهمیت بیشتری دارد. کشورهای شورای همکاری خلیج فارس که کاملاً بر سرار از منابع مالی هستند، در چین سرمایه گذاری می کنند و این گزاره وابستگی متقابل را برجسته می سازد. بلومبرگ با انتشار گزارشی مدعی شد که تملک صندوق های ثروت دولتی شورای همکاری خلیج فارس در چین در سال ۲۰۲۳ ۱۰۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۲ ۳.۲ میلیارد دلار رسیده است. بلومبرگ همچنین نشان می دهد که حجم معاملات در ۹ ماه اول سال ۲۰۲۴ حدود ۹ میلیارد دلار بوده است.

مانور یکن

در ماه ژوئن سال جاری، شرکت سرمایه گذاری Mubadala امارات متحده عربی اعلام کرد که ۱۰۰ درصد سهام واحد چینی شرکت بلژیکی UCB را به همراه گروه CBC خریداری کرده است. در سپتامبر، AD Ports Group، یکی از شرکت های تابعه AQD، اعلام کرد که قراردادی به ارزش ۵.۱۱۴ میلیون دلار با شرکت صنایع سنگین شانگهای ژنپهو چین برای تأمین جرقه یل برای پایانه های AD در جمهوری کنگو منعقد کرده است. آنگولاد در ۱۹ سپتامبر با خطوط هوایی اتحاد اوبلی و خطوط هوایی SF، یکی از شرکت های تابعه بزرگ ترین شرکت تحویل و تداکرات چین، در راستای سرمایه گذاری مشترک توافق کرد. گزاره ای که نشان دهنده «همسویی کامل استراتژیک میان طرفین در عرصه خطوط هوایی، ترکیب نقاط قوت برای ارائه راه حل لجستیکی یکپارچه و جامع است.» از این میان سازمان هوا و فضای امارات متحده عربی با آزمایش اکتشاف فضای اعماق چین توافق نامه ای را امضا کرد که هدف آن پشتیبانی از ایستگاه بین المللی تحقیقات قمری چین است. همزمان سازمان انرژی قطر با شرکت کشتی سازی دولتی چین برای شش کشتی جدید LNG برای تحویل در سال های ۲۰۲۸ و ۲۰۳۱ قرارداد امضا کرد. وابستگی متقابل نفت و گاز طبیعی به تنهایی بسیار مهم است. جان بی آلترمن، مدیر برنامه خاورمیانه در گروه بحران بین المللی نفت و گاز تحویل می دهد که ۲۶ درصد از واردات LNG چین از نفت چین از خاورمیانه می آید. الکساندر کاتب، تحلیلگر مرکز خاورمیانه مالکوم اچ. کارکنگی، در گزارشی در ژوئن امسال اظهار می کند: «آسیا به عنوان یک کل اکنون بیش از ۷۰ درصد از کل صادرات نفت و گاز شورای همکاری خلیج فارس را جذب می کند و چین به تنهایی ۲۰ درصد را به خود اختصاص می دهد. دیگر تحلیلگران فعال در مرکز سیاست انرژی جهانی کلمبیا، چهره هایی چون اریکا داونز، رایین میلز و و شانگونی، در ماه جولای، اهمیت قراردادهای گاز طبیعی اخیر چین با قطر را برجسته کردند و خاطرنشان کردند: «در سال ۲۰۲۲، قطر دومین کشور بزرگ چین و تأمین کننده گاز طبیعی بود که به میزان ۸.۲۴ میلیارد متر مکعب یا ۱۸ میلیون تن گاز را تحویل می دهد که ۲۶ درصد از واردات LNG چین و ۱۶ درصد از کل واردات گاز طبیعی چین است. از دیدگاه چین، کشورهای شورای همکاری خلیج فارس هم منبع سرمایه و هم بازاری برای کالاهای چینی هستند. گزارش ها نشان می دهد که شرکت های چینی مانند علی بابا، تسنست و میوان به عربستان سعودی به عنوان منبع سرمایه گذاری و بازار بالقوه نگاه می کنند.